

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

ŽENY V SEDLE – oděvní kolekce
WOMEN IN THE SADDLE – fashion collection

LIBEREC 2012

BARBORA HUDZÍKOVÁ

*original zadania prace

P r o h l á š e n í

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum

Podpis

Poděkování

Děkuju vedoucí práce Mgr.Art Zuzaně Veselé za veškerou pomoc a znalosti. Dál děkuji zástupcům firmy Manmat, která mi věnovala nejen materiál, svou práci, ale i vzácné poznatky z oboru. Děkuji i fotografovi Jakubovi Čajkovi a modelkám Vieře a Martě.

Anotace

Tato oděvní kolekce a teoretická bakalářská práce se zabývá dámským jezdeckým oděvem a textilem pro koně. Práce má být určitou inovací ve světě parkurového jezdeckví a něčím novým ve výrobě jezdeckého oděvu pro ženy. Kolekce jezdeckého oděvu a textilu pro koně nabízí nové možnosti řešení a provedení. Kolekce je různorodá a každý model je zhotoven pro jinou příležitost. Důležitou součástí celku kolekce je textil pro koně, který v kolekci musí dokonale ladit k jezdce i dané situaci či události.

Inspirace vychází z prostředí, ve kterém se jezdce i kůň nejčastěji pohybují, tedy samotné přírody. Teoretická část práce se zabývá historií jezdeckví, jezdeckého oděvu a jeho vývojem. Věnuje se také problematice současného trhu s jezdeckými oděvy, textilem pro koně a výrobci.

Annotation

This clothes collection and bachelor's thesis is concerned with women's riding attire and textile products for horses. This work aspires to be a certain innovation in the equestrian world and something new in the production of women's riding clothes. The collection of the riding attire and textile products for horses offers new options for the solution and production. The collection is diverse and each model has been created for a different occasion. An important part of the collection is the textile for horses which must fit perfectly with both the rider and the given occasion or circumstance.

The inspiration arrives from the environment most natural to both the rider and the horse which doubtlessly is the nature itself. The theoretical part of the thesis is concerned with the history of equestrianism, riding clothing and its development. Attention has been paid to the implications of current market for equestrian clothing, textile for horses and producers.

Klíčová slova

jezdectví, oděv, textil, koně, jezdkyňe

Keywords

riding, clothing, textiles, horses, riders

Obsah

Úvod.....	9
1 História jazdy na koni.....	11
1.1 Anglické jazdenie.....	12
1.2 Západný štýl (Westernové jazdenie).....	12
1.3 Medzinárodná jazdecká federácia – FEI.....	13
2 História jazdeckého odevu.....	15
3 Súčasný jazdecký odev pre ženy.....	17
3.1 Odev pre anglický štýl jazdy a parkúrové jazdenie.....	17
3.2 Jazdecký tréningový odev.....	17
3.3 Odev na neoficiálne jazdecké akcie.....	18
3.4 Korektný jazdecký odev.....	18
4 Textil pre kone.....	19
4.1 Odpocovacia deka.....	19
4.2 Podsedlová deka.....	19
5 Výrobcovia odevov pre jazdcov a textilu pre kone.....	21
5.1 Domáci výrobcovia.....	21
5.2 Významní svetoví výrobcovia.....	22
6 Kolekcia.....	25
6.1 Inšpirácia.....	25
6.2 Popis kolekcie.....	26
6.3 Model oficiálnych jazdeckých akcií.....	26
Popis saka.....	27
Technický opis saka.....	27
Popis jazdeckej košeľe.....	27
Technický opis jazdeckej košeľe.....	27
Popis jazdeckých nohavíc.....	28
Technický opis nohavíc.....	28
Popis podsedlovej deky.....	28
Technický opis podsedlovej deky.....	28
Popis odpocovacej deky.....	29
Technický opis odpocovacej deky.....	29
Technické nákresy.....	30
Výtvarné návrhy.....	32
Vzorky materiálov.....	34
6.4 Model neoficiálnych jazdeckých akcií.....	35
Popis saka.....	35
Technický opis saka.....	35
Popis jazdeckej košeľe.....	35
Technický opis jazdeckej košeľe.....	35
Popis jazdeckých nohavíc.....	36
Technický opis nohavíc.....	36
Popis podsedlovej deky.....	36
Technický opis podsedlovej deky.....	36
Popis odpocovacej deky.....	37
Technický opis odpocovacej deky.....	37
Technické nákresy.....	38

Výtvarné návrhy.....	40
Vzorky materiálov.....	42
6.5 Model určený na tréning.....	43
Popis trička.....	43
Technický opis trička.....	43
Popis jazdeckých nohavíc.....	43
Technický opis jazdeckých nohavíc.....	43
Popis podsedlovej deky.....	44
Technický opis podsedlovej deky.....	44
Popis odpocovacej deky.....	44
Technický opis odpocovacej deky.....	44
Technické nákresy.....	46
Výtvarné návrhy.....	48
Vzorky materiálov.....	50
Záver.....	51
Zoznam použitej literatúry.....	52
Fotodokumentácia.....	55

Úvod

Bakalárska práca sa zaoberá dizajnovým riešením súčasného jazdeckého odevu pre ženy a úžitkového textilu pre kone. Produkty určené pre jazdcov a kone sú na domácom a svetovom trhu zastúpené v pomerne veľkom množstve, ale ich rozvoj sa po estetickej stránke neuberá práve najvhodnejším smerom. Týmto výrobkom chýba akási inovácia, či progres. Viackrát by k dobrému výsledku pomohlo malé strihové riešenie, ktoré by sa do istej miery odkláňalo od „šedého priemeru“. Skutočnosťou je aj fakt, že výrobcovia svoje výrobky často kopírujú. Napríklad v prípade jazdeckých nohavíc je už takmer pravidlom, že kroková a sedová časť má rovnaký tvar. S touto časťou a materiálom sa dá pritom nesmierne dobre pracovať. Na základe rôznych inšpirácií sa dá táto časť nohavíc tvarovať rôznym spôsobom. Ďalším dosť závažným problémom v tomto odvetví je riešenie jazdeckého saka. Sako má už niekoľko desaťročí skoro ten istý tvar. V jeho prípade dochádza len k malým zmenám a od sezóny k sezóne jeho tvar ostáva rovnaký. Farebnosť jazdeckých sák pre ženy v obchodoch je stále rovnaká. Sú to tmavé farby, ako je napríklad čierna a tmavomodrá, čo je v podstate nepochopiteľné, keďže farebnosť pre ženy nie je ničím obmedzovaná.

Odev a textil sú neodmysliteľnou súčasťou života každého jazdca a ich použitie je zahrnuté do každodenného kolobehu života. Po čase dochádza k opotrebeniu a toto je hlavný dôvod, prečo jazdec tento tovar vyhladáva. Z prieskumu medzi parkúrovými jazdcami vyplýva, že každý jazdec hľadá pre seba i pre svojho koňa stále niečo nové, jedinečné, pekné a hlavne funkčné. Skutočnosťou je však fakt, že trh nedokáže spotrebiteľa vždy uspokojiť a jazdec je odkázaný na výrobok, ktorý nespĺňa jeho počiatočné očakávania. Najnáročnejšími zákazníkmi bývajú ženy. Uspokojiť muža a presvedčiť ho o kúpe jazdeckých odevov nie je až také náročné, ako v tomto smere vyhovieť žene. Preto sa táto problematika stala podnetom k tvorbe bakalárskej práce na túto tému.

Teoretická časť sa zaoberá históriou jazdeckého odevu a jeho vývojom. Podrobnejšie sa venuje vývoju dámskeho jazdeckého odevu v priebehu minulých storočí. Ďalej práca poukazuje na problematiku súčasného trhu s jazdeckými odevmi a textilom. Uvádza niekoľko významných výrobcov a firiem zameraných na jazdecké odevy a textil. Zdôrazňuje potrebu určitého progresu v oblasti výroby jazdeckých

odevov a textilu pre kone.

Na základe teoretickej časti je vytvorená praktická časť. Práca obsahuje tri modely pre jazdkyne a šesť textilných modelov pre kone, ktoré ladia k odevom. Každý model je určený na inú príležitosť či udalosť. Niektoré modely sú do istej miery inšpirované tvarom konského tela v niekoľkých podobách. Pri niektorých odevoch inšpirácia vychádza z minulosti. Najmä pri riešení jazdeckých košiel sa odráža elegancia jazdeckého odevu zo začiatku dvadsiateho storočia.

1 História jazdy na koni

Jazdectvo je športová disciplína, v ktorej sa využíva kôň na jazdu pod sedlom. Nepriame dôkazy ukazujú, že človek začal používať kone ako zdroj potravy a obživy už v praveku. Lovil ich v stádach, takým spôsobom, že ich nalákal do priepasti, kde zahynuli. Ak sa náhodou stalo, že nejaký z koní prežil, zaviedli ho k svojim obydliam. Až neskôr prišli na to, že sa kôň dá využívať ako veľký pomocník pri práci.

Už okolo roku 5000 pred Kr. môžeme hovoriť o koni ako prostriedku na prepravu. Prvé zmienky pochádzajú z Egypta, kde kôň slúžil ako vozidlo pri bitkách a vojnových výpravách.

Niektoré záznamy poukazujú na kočovné kmene strednej Ázie, ktoré si kone udomácnili a už okolo roku 4500 pred Kr. začali na nich pretekať. Od tej doby začal človek koňa vnímať, ako istú formu potešenia a postupne sa začalo vyvíjať jazdectvo ako také.[1]

Ženy až do stredoveku na koňoch nejazdili. Spoločnosť považovala sedenia na koni obkročmo za hrubé a neženské. Navyše to bolo vzhľadom k vtedajšiemu odievaniu žien ťažko realizovateľné. Preto bolo vyvinuté dámske sedlo, ktoré umožňovalo jazdiť s oboma nohami na jednej strane. Toto sedlo navrhla v roku 1580 Catherine de medici. Sedlo malo na jednej strane hrušku, o ktorú si jazdkyňa upevnila nohu a jazdila tak bezpečnejšie. Neskôr, asi tak o 250 rokov, bolo toto sedlo doplnené o ďalšiu dôležitú časť, takzvanú skokovú hlavu, ktorá umožňovala dynamickú jazdu na koni.

Po celé stáročia bolo jazdenie úzko späté s vojnami a bitkami, pri ktorých kôň slúžil ako dopravný prostriedok. Až v priebehu 18. storočia sa začína písať oficiálna stránka jazdeckého športu.

Za vlády kráľovnej Anny sa v Anglicku stal z dostihov už organizovaný šport. Práve dostihy boli prvým jazdeckým športom, ktorý ale nie je ani zďaleka posledný.

V roku 1710 bol vynájdený parný stroj a začína nová éra priemyselnej revolúcie, kedy sa úloha koňa vo svete ľudí začína meniť. Postupne prechádza v oveľa väčšom množstve od práce k zábave a vznikajú ďalšie jazdecké súťažné disciplíny ako sú pólo, drezúra, skokové jazdenie (parkúrové jazdenie) a vozatajské súťaže.[2]

1.1 Anglické jazdenie

Ku kultúre jazdy ako takej významne prispel vývin anglického jazdeckého štýlu. Výrazne ovplyvnil vývoj jazdeckého športu na celom svete. Anglický jazdecký štýl sa postupne vyvíjal už odpradáva v Európe a bol prinesený do Spojených štátov a zvyšku sveta. Je považovaný za tradičný spôsob jazdy, kde dochádza k správnej komunikácii medzi koňom a jazdcom. Jazdec sedí v sedle vzpriamene a každý pohyb jeho ruky musí byť prísne kontrolovaný. Kôň dostáva presné pokyny holeňami alebo otiažami, ktoré drží v rukách. Je to prísna forma jazdy, ktorá veľmi dbá na poslušnosť koňa. Je to štýl mnohostranný a možno ho prispôbiť vychádzkovej jazde, ale aj vrcholovým jazdeckým súťažiam na vysokej úrovni. Dnešné spôsoby anglickej jazdy sa vyvinuli kombináciou loveckých techník, ktoré majú pradávané korene s drezúrou a klasickou školou jazdenia známou ako haute école. V tomto prípade sa kladie výrazný dôraz na vzhľad jazdca v sedle, ktoré je ľahké a s plochým posedlím. Do anglického spôsobu jazdy patrí niekoľko druhov jazdenia, ako napríklad parkúrové jazdenie, militari, všestrannosť, dostihy a drezúrne jazdenie. Anglický jazdecký štýl je najobľúbenejší a preferovaný na celom svete.[3]

*Obr. 1: parkúrová jazdkyňa.
Prevzaté z rodinného archívu*

*Obr. 2: drezúrna jazdkyňa.
Prevzaté z www.jodders.co.uk*

1.2 Západný štýl (Westernové jazdenie)

Západný štýl jazdy sa začal objavovať okolo roku 1600 v severnom Mexiku a v juhozápadných Spojených štátoch. Počiatok tohto druhu jazdy je úzko spätý s renesančnými zaoceánskymi plavbami dobyvateľov zo Španielska. S kolonizáciou Nového sveta sa postupne vyvíjalo aj westernové jazdenie a svoj najväčší rozmach

zažilo v 18. storočí, kedy začalo nadobúdať dnešnú podobu. Američania začali do svojej poľnohospodárskej kultúry vnášať hispánske spôsoby.

Účel tejto jazdy bol predovšetkým pracovný, úzko súvisel s dobytkom a so starostlivosťou oň. Je ľahko rozpoznateľný od anglického jazdeckého štýlu. Chody koňa sú úplne iné a aj samotné riadenie koňa je iné, dá sa povedať uvoľnenejšie. Postroje na koňa sa od anglických odlišujú najmä sedlom. Je omnoho mohutnejšie a v prednej časti sa nachádza hruška na laso, do ktorého jazdci chytali alebo chytajú dobytok. Sedlo je síce veľmi ťažké, ale pohodlnejšie a upravené na dlhodobé jazdenie. Koža na sedle a postroji býva zdobená a sedlo je doplnené o mechanizmy na uchytenie batožiny. Aj jazdec vyzerá úplne inak, ako pri anglickom jazdení. Je prevažne odetý v košeli a nohaviciach, ktoré sú často z džínsoviny alebo tenkej kože so strapcami. Na nohách majú obuté kožené čižmy a na hlavách westernové klobúky.

V súčasnosti má Western niekoľko samostatných jazdeckých disciplín, ktoré sa rozšírili do zvyšku sveta, ale svoju základňu majú stále v Južnej Amerike. Práve tam je westernové jazdenie preferované vo veľkom množstve. Poznáme niekoľko druhov disciplín, ako sú napríklad reining (westernová drezúra), barrel racing (obiehajúce barely), pole bending (slalom medzi tyčami), roping (chytanie teľat'a do lasa), team pening (odchyt dobytká v trojici), cutting (Oddelenie dobytká od stáda) a poslednou disciplínou je working cowhorse (dvojdielna súťaž na prijazdenosť koňa a prácu s dobytkom).[4]

*Obr. 3: westernoví jazdci.
Prevzaté z www.westernove-jazdenie.estranky.cz*

1.3 Medzinárodná jazdecká federácia – FEI

Vznikla v roku 1921 vo švajčiarskom Lausanne. V tomto roku podpísalo zakladajúcu

listinu niekoľko krajín z celého sveta, ku ktorým sa v priebehu nasledujúcich rokov pridávali ďalšie. Zaujímavosťou je skutočnosť, že v období 1986 až 1994 bola prezidentkou anglická princezná Anna.

V súčasnosti federácia sídli v Lausanne, odkiaľ riadi jazdecký šport na celom svete. Československo bolo federáciou prijaté v roku 1930. Medzinárodná jazdecká federácia vydáva smernice a pravidla, podľa ktorých sa jednotlivé štátne federácie riadia.[5] Na Slovensku sa táto federácia nazýva Slovenská jazdecká federácia a v Čechách Česká jezdecká federace.

2 História jazdeckého odevu

Už odpradáva bolo jazdecké oblečenie prispôsobené tomu, aby bol kôň čo najlepšie ovládaný. Do 17. a 18. storočia bolo najbežnejším jazdeckým úborom brnenie. Brnenie bolo neodmysliteľnou súčasťou bitiek a vojak mnohokrát prežil práve vďaka nemu. Tento ťažkopádny kolos po čase vystriedali rôzne historické odevy. Jazdievalo sa v každodennom ošatení, či už bol jazdec poddaný alebo šľachtic. Až neskôr, okolo 19. storočia bol strih nohavíc prispôsobený jazde na koni. Nohavice nabrali užší strih a kopírovali tvar tela. Už nič neprekážalo kontaktu medzi koňom a jazdcem. Anglická jazdecká história dokazuje, že anglický jazdecký úbor bol omnoho iný ako tie západné. Aj v minulosti bol najväčší dôraz prikladaný jazdcovi v anglickom sedle a jeho vzhľad bol veľmi dôležitý a veľmi prísne posudzovaný. Od 17. storočia sa stala jazda na koni akýmsi formálnym zvykom. Páni nosievali lovecké obleky, ktoré pozostávali z kabátu (väčšinou súkenného), vzadu predĺženého, polodlhé priliehavé nohavice zo semišovej jelenice alebo z iných materiálov. Ako obuv nosievali jazdecké kožené čižmy.[6]

Odev pre dámy jazdkyne bol v minulosti o niečo zvláštnjší ako ten pre pánov. Dámske oblečenie bolo špeciálne pre jazdu zavedené až v druhej polovici 16. storočia, pred tým ženy nosili svoje každodenné šaty. Následne sa stali samozrejmosťou aj prepracované dámske sedlá a to najmä v baroku, ktoré sú dnes už iba minulosťou a odev získal akýsi iný rozmer. Jazde v dámskom sedle boli prispôsobené aj odevy.[7] Francúzky pomenovali svoje jazdecké úbory amazones, čím chceli očividne vzdať poctu bojovným Amazonkam a gréckej mytológii. Tieto odevy jasne napodobňovali pánsky štýl. Veľmi obľúbenými sa stali zamat a klasické vlnené súkno. V kombinácií so zlatými výšivkami alebo gombíkmi boli súčasťou jazdeckého odevu pre šľachtu. Nosievali sa kabátiky alebo dlhšie úzke plášte zdobené množstvom potiahnutých gombíkov. Pri jazde dámy často nosievali okolo pásu hodinky na retiazke. Sukne mali kruhový tvar a dĺžku pod členky, aby zabránili vyzývavému odhaľovaniu nôh, ktoré bolo vyslovene nevhodné.[8]

S vtedajšou eleganciou v sedle sa niesli aj rady problémov, ktoré sprevádzali jazdkyne. Jedným z nich bola aj komplikovanosť a nepraktickosť jazdy v sukni, ktorá predstavovala nebezpečenstvo najmä pri jazde v lese, kde často dochádzalo k zachytávaniu o konáre. Na tento problém často doplácala nie len jazdkyňa, ale aj kôň.

Ženy nosievali na jazdenie kožené topánky, ktoré siahali nad členky, asi tak do polovičky lýtok.[9] Dámam na hlavách nechýbali ani cylindre, ktorých tvar sa po stáročia menil, tak ako u zvyšku ošatenia. Až do 20. storočia sa jazdecká móda odlišovala od každodenného ošatenia len minimálne. Každopádne v každom období sa ženy snažili v odeve čo najviac priblížiť odevu mužov. Jazdecké odevy mali množstvo pánskych prvkov.[10] Až s nástupom emancipovaných žien začiatkom 20. storočia vstupujú do sveta ženskej jazdy nohavice. Žena jazdkyňa začína nosiť sako, nohavice pumpky, podkolenky a topánky na miernom podpätku nad členky.

Obr. 4: jazdecký odev (1770-1775).
Prevzaté z
www.historicalfashion.tumblr.com

Obr. 5: jazdecký odev (1901).
Prevzaté z www.ancientfaces.com

3 Súčasný jazdecký odev pre ženy

Odev pre jazdkyňu sa rozdeľuje do niekoľkých kategórií. Delí sa podľa druhu jazdy, ktorý jazdkyňa preferuje a akému sa venuje. Taktiež závisí od príležitosti alebo činnosti, ktorú jazdkyňa práve vykonáva. Poznáme niekoľko druhov jazdeckých disciplín, ktorým sa ženy venujú. Sú to prevažne dostihy, drezúra, military, westernové jazdectvo, ródeo, vytrvalostné jazdectvo alebo parkúrové jazdectvo. U žien je najrozšírenejšou disciplínou nepochybne parkúrové jazdenie. Práve parkúrové jazdectvo je odvetvie, ktorému sa venujem v svojej práci.

3.1 Odev pre anglický štýl jazdy a parkúrové jazdenie

Parkúrové jazdenie zapadá pod anglický štýl jazdy, preto majú aj jazdci tomuto štýlu prispôsobený odev. Dnešný trh s jazdeckými odevmi ponúka veľmi veľké množstvo tovaru pre jazdcov. Tieto výrobky veľmi zriedka podliehajú súčasným módnym trendom. Odevy sa odlišujú aj podľa príležitosti, na ktorú sú použité. Nižšie je uvedených niekoľko príležitostí, na základe ktorých jazdkyňa mení druh svojho ošatenia. Pre tieto príležitosti boli vytvorené aj odevy v bakalárskej práci. Obuv, prilba a rukavice sú súčasťou výstroja jazdca, menia sa len zriedkavo a nepodliehajú pravidlám federácie. Ich farba a tvar môžu byť rôzne.

3.2 Jazdecký tréningový odev

Býva rôznorodý a nepodlieha žiadnym predpisom federácii. Tréningový odev pozostáva z odevov, ktoré sú športové a čo najlepšie prispôsobené jazde na koni. Jeho charakter sa mení podľa sezóny. Základ tvoria elastické rajtky (jazdecké nohavice) rôznych farieb a prevedení. Väčšinou sú zhotovené z vysoko elastických tkanín alebo pletenín a ich materiálové zloženie pozostáva prevažne z bavlny a elastanu. V krokovej a sedovej časti nohavic býva našitý ďalší materiál, ktorý prispieva k pohodlnejšej jazde v sedle. Tento materiál môže byť kožený, z umelej alebo pravej jelenice, často z totožného materiálu, z akého sú rajtky ušité. Jazdec je ďalej pri tréningu odetý do bavlneného trička alebo košele. Počas chladnejších ročných období nosieva fleece mikinu, šušťakovú alebo softshell bundu. Všetky spomínané druhy odevov ponúka súčasný trh v jednoduchých prevedeniach. Je už takmer pravidlom, že najzaujímavejšou časťou dnešného jazdeckého ošatenia je logo firmy, ktoré sa vyskytuje najčastejšie v podobe výšivky.

Obuv, prilba a rukavice sú ďalšou súčasťou výstroja jazdca.

3.3 Odev na neoficiálne jazdecké akcie

Niekoľkokrát ročne sa skoro každý jazdec zúčastní nejakej neoficiálnej jazdeckej akcie. Medzi takéto podujatia patria napríklad Jazdy sv. Huberta, Fašiangové jazdy, neoficiálne skokové preteky a podobne. Aj pri týchto podujatiach sa kladie dôraz na odev a vzhľad jazdca. Vzhľadom k tomu, že sa nejedná o oficiálnu akciu jazdeckého zväzu, nie je potrebný korektný jazdecký odev. Je veľmi dôležité nájsť kompromis medzi predpísaným úborom a tréningovým ošatením. Najlepším riešením je kombinácia saka akejkoľvek farby, košeľa a rajtok.

3.4 Korektný jazdecký odev

Podlieha predpisom Medzinárodnej jazdeckej federácie, ktorá sídli vo Švajčiarsku. Takzvaný korektný jazdecký odev pre ženy pozostáva z niekoľkých druhov odevu. Základom sú biele alebo béžové rajtky, iné farby federácia nepovoľuje. V prípade mužov dokonca ani nie je dovolená iná farba okrem bielej. Tieto rajtky sú v dnešnej dobe vyrábané z vysoko elastického materiálu, aby jazdcovi zabezpečili čo najpohodľnejšie vysadnutie na koňa a ešte pohodľnejšiu jazdu na ňom. Ďalšou súčasťou korektného jazdeckého odevu je sako. Podľa predpisov musí byť červené, tmavomodré alebo čierne, avšak u žien je povolená výnimka a môžu si zvoliť aj sako inej farby. Tretím povinným odevom je košeľa. Tá musí mať krátky alebo dlhý rukáv, každopádne nesmie byť bez rukávov. V prípade, že sú rukávy dlhé je povinnosťou jazdca mať na košeli manžety. Košeľa musí byť v každom prípade s bielym stojačikom. Pokiaľ jazdci nedodržia predpísaný úbor, rozhodcovský zbor im môže štart v súťaži zakázať. Z pravidiel vyplýva, že si jazdkyne môžu obliecť košeľu ľubovoľnej farby s bielym stojačikom. Farebne sa tieto odevy pohybujú v pastelových a svetlých tónoch až na sako, ktoré je v zásade vyrobené z tmavého materiálu.[11]

4 Textil pre kone

Za textil pre kone sa považujú textilné výrobky vyrobené pre jazdu na koni. Medzi takéto výrobky patria najmä podsedlové, odpocovacie, zateplňovacie a iné deky. Potom do tejto skupiny patria malé textilné doplnky ako sú napríklad ušane, bandáže atď. Táto práca sa zaoberá návrhom a výrobou odpocovacích a podsedlových diek.

4.1 Odpocovacia deka

Odpocovacia deka slúži na zakrytie celého koňa po dojazdení. Spravidla sa stáva, že je kôň po podaní určitého výkonu spotený, preto sa dekou prikrýva. Deku je tvarovaná anatomicky, podľa tvaru konského tela a zapína sa prevažne vpredu na prsiach koňa. Vzadu máva prišíty prúžok asi polmetrovej dĺžky, ktorý spája ľavú a pravú stranu deky pod chvostom. Materiálov, z ktorého sa tieto deky vyrábajú je vzásoade niekoľko. Sú to prevažne materiály, ktoré čo najspoľahlivejšie odvedú pot z tela koňa. V praxi sa ale najčastejšie na výrobu odpocovacích diek používa fleece materiál, ktorý síce má tepelnoizolačné schopnosti, ale pot ostáva zachytený vo vláknach materiálu a deka je tým pádom celá mokrá. Preto sa niektorí výrobcovia snažia fleece vynechať a hľadajú materiály, ktoré by stopercentne zodpovedali ich využitiu. Pre zdravie koňa je veľmi dôležité koňa, aby sa pot čo najskôr vyparil z vlákien deky.

4.2 Podsedlová deka

Slúži ako podložka pod sedlo pri jazdení. Podsedlová deka má zabrániť odretiu koňa pod sedlom, preto má byť dostatočne vystužená a dobre tvarovaná. Medzičasom podsedlovej deke pribudla i druhá funkcia, a to estetická. Pre jazdcov sa stala dôležitým vizuálnym prvkom na konskom chrbte. V súčasnosti sa až na výnimku, a to firmu Manmat, všetci výrobcovia zaoberajú podsedlovými dekami z prírodných materiálov ako je napríklad bavlna.

Bavlnené deky sú väčšinou kvalitne vypracované a veľmi dobre vystužené, ale majú jednu veľkú nevýhodu. Po jazdení, kedy je deka mokrá od potu a peny, trvá veľmi dlho, kým vyschnú a je možné ich uskladnenie. V prípade deky vyrobenej z polypropylénových alebo polyesterových priestorových pletení, k vysušeniu dochádza enormne rýchlo, čo je veľmi dôležité najmä z praktického hľadiska.

Podsedlové deky sa vyrábajú v niekoľkých prevedeniach a variantoch. Väčšinou sú prispôsobené jazdeckej disciplíne, ako napríklad cross, parkúr, dostihy alebo drezúra. Deky sa tiež vyrábajú v rôzne vykrojených alebo rôzne tvarovaných variantoch. V dnešnej dobe sa pri výbere deky veľký dôraz kladie na jej dizajn a farebné prevedenie, čomu sa výrobcovia podľa svojich možností snažia prispôbovať.

5 Výrobcovia odevov pre jazdcov a textilu pre kone

5.1 Domáci výrobcovia

Na českom trhu sa nachádza málo firiem, ktoré sa zaoberajú výrobou textilu pre kone a dokonca žiadna z týchto firiem sa nezaoberá odevmi pre jazdcov. Jednou z nich je firma KENTAUR, ktorá pôsobí na českom trhu od roku 1991.[12] Ide o firmu, ktorá je preferovaná nie len u nás, ale aj v zahraničí. V posledných rokoch sa firme dobre darí a je to predovšetkým vďaka kvalitným výrobkom, ktoré ponúka. Nezaoberá sa len výrobou podsedlových dečiek, ale predovšetkým vyrába výrobky z kože. Jej dominantou sú kožené sedlá, postroje pre kone, obuv pre jazdcov, chrániče a podobne. Veľkým prínosom pre rozvoj výroby je vlastný športový areál, ktorý sa nachádza priamo v areáli firmy v Prostějově, kde sú starostlivo testované všetky výrobky.

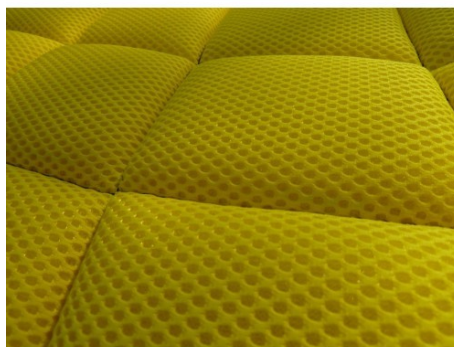
*Obr. 6: podsedlová deka značky Kentaur.
Prevzaté z www.kentaur.cz*

Ďalším domácim výrobcom je firma MANMAT so sídlom v Polici nad Meruží pôsobiaca na trhu od roku 1986. Táto česká značka je významným svetovým výrobcom postrojov pre psie záprahy a na svetovom trhu nemá adekvátnu konkurenciu. Výrobkom pre kone sa venuje len od roku 2010 a aj napriek tomu, že sa firma v tomto smere ešte len rozbieha, má za sebou zopár úspechov. Manmat vlastní patent na materiálové zloženie a konštrukciu podsedlových dečiek. Vyrába deky s vysokou funkčnosťou, ktoré odvádzajú pot z tela koňa po svojom obvode a kôň ostáva po jazdení pod dekou takmer suchý. Každá podsedlová deka je vyrobená zo syntetických materiálov, ktoré sa nachádzajú na oboch stranách deky, preto je funkčnosť deky stopercentná. Taktiež aj lemovací prúžok, ktorý lemuje obvod každej deky je z polypropylénu a je vysoko

kvalitný, preto zabraňuje predieraniu deky v ťažko namáhaných miestach. Každá deka je vystužená polyuretánovou penou. Ich výrobky sú známe aj dokonale jednoduchou údržbou, keďže sú vyrobené z materiálov, ktoré na sebe nezanechávajú takmer žiadnu srst'. Firma vyrába aj termo prádlo pre jazdcov. Výrobky od firmy Manmat sa predávajú v niekoľkých krajinách sveta ako napríklad Južná Afrika, Nórsko, Rusko, USA, atď.[13]

*Obr. 7: podsedlová deka Manmat.
Prevzaté z www.manmat.cz*

*Obr. 8: detail materiálu firmy Manmat.
Prevzaté z www.manmat.cz*

5.2 Významní světoví výrobci

Na svetovom trhu sa v súčasnosti nachádza mimoriadne veľké množstvo firiem, ktoré ponúkajú textil pre koňa či jazdca. Spomeniem len zopár významných značiek, ktoré sú súčasťou takmer každej jazdeckej predajne, nie len v Česku a na Slovenku, ale v celom svete. Sú to značky so zvučným menom a pozná ich nepochybne každý jazdec.

HKM je nemecká firma, ktorá vznikla v roku 1960. Ale až po roku 1980 sa firma rozšírila aj o výrobu textilu pre kone. Dnes sa HKM pýši svojimi produktmi, ktoré sa vyznačujú dobrou kvalitou. Obchodné reťazce firmy siahajú od ďalekého východu, kde firma vyrába do celého sveta.[14]

Značka HKM zhotovuje v nemalom množstve odevné kolekcie pre jazdcov i textil pre kone. Ide o odevy určené na rôzne príležitosti či aktivity jazdca. V porovnaní s inými výrobcami jazdeckej konfekcie je HKM značkou, ktorá šije menej nápadné, ale u jazdcov veľmi obľúbené odevy. Ide o buď klasický predpísaný odev, ktorý vyžadujú predpisy Svetovej jazdeckej federácie, zhotovený v jednoduchom strihu a s použitím klasických materiálov, ako sú napríklad bavlnené, tkané i pletené materiály. Čo sa týka tréningového odevu pre jazdca alebo odevu na neoficiálne jazdecké udalosti, je o niečo odvážnejší a nápaditejší. Pri týchto výrobkoch vidieť o niečo zaujímavejšiu stránku značky HKM.

Obr. 9: sako značky HKM.

Prevzaté z www.hkm-sportsequipment.eu

Obr. 10: odpocovacia deka značky HKM.
Prevzaté z www.hkm-sportsequipment.eu

Medzi najobľúbenejšiu a zároveň cenovo dostupnú značku medzi európskymi výrobcami jazdeckého oblečenia patrí nepochybne talianska značka TATTINI. Vznikla v roku 1860 ako remeselnícka dielňa v talianskom Spolete. Vtedy tam remeselníci ručne zhotovovali sedlá podľa starých remeselných postupov. Od tej doby sa firma rozvíjala, pokiaľ sa nestala súčasťou modernou spoločnosťou. Výrobky Tattini ponúkajú predajcovia po celom svete.[15] Tomu sa nemožno čudovať, pretože ide o jedinečnú značku, ktorá ponúka široké spektrum výrobkov pre jazdca i koňa. O jedinečnosti tejto značky hovoria samotné výrobky a to najmä odevy. Do detailu premyslené jazdecké nohavice či bunda nie sú pre túto značku ničím nevšedným. Na prvý pohľad je jasné, že firma kladie veľký dôraz na materiály. Tattini nezáleží len na funkčnosti, výrobok musí byť aj aktuálny a jedinečný, farebne alebo dezénovo zaujímavý. Tu obyčajné veci nehrajú rolu. Dôležitým faktom je, že Tattini množstvo svojich výrobkov vyrába pod značkou Daslò. Môžu to byť napríklad jazdecké topánky, nohavice a podobne.

Obr. 11: podsedlová deka Tattini. Prevzaté z www.vsmh-obrazky.blog.cz

Obr. 12: jazdecké nohavice Tattini.
Prevzaté z www.showjumper.blogg.se

EQUILINE je značka, ktorá je považovaná za veľmi profesionálnu a zároveň sa dá povedať, že aj luxusnú. Vznikla v Taliansku v 80. rokoch a jej úspech je založený na vynikajúcich referenciách vo svete koní. Výrobky Equiline sú cenovo menej dostupné ako výrobky iných značiek a to najmä pre ich vysokú kvalitu. Kvalita a štýl je to, čo sa nepochybne nedá tejto značke odoprieť. Všetky veci sú vyrobené pod prísny dohľadom a ešte prísnejšou výstupnou kontrolou, čím je firma známa.[16] Odevy a textil značky Equiline podliehajú vývoju vo svete jazdeckého športu a sú prispôbené jazdcovi do posledného detailu. Equiline kladie vysoký dôraz na aktuálnosť a trendy v súčasnom svete módy, čo sa opatrným spôsobom snaží previesť do jazdeckých odevov. V prípade tejto značky ide o najvyššiu možnú kvalitu doplnenú talianskym vkusom. Nepochybne ide o najlepšiu a najkvalitnejšiu značku, ktorú česky a slovenský trh ponúka.

Obr. 14: Podsedlová deka značky Equiline.
Prevzaté z www.equiline.it

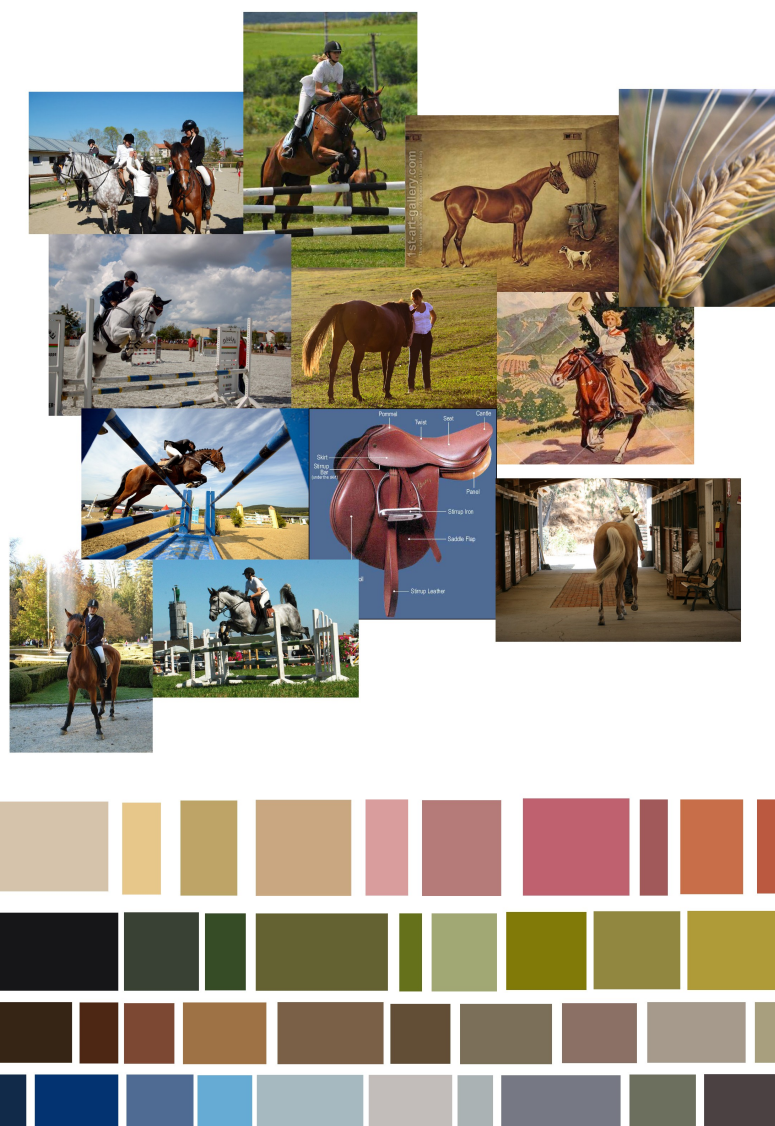

Obr. 13: Jazdecké odevy značky Equiline. Prevzaté z www.equiline.it

6 Kolekcja

6.1 Inšpirácia

Inšpirácia vychádza najmä farebne z prostredia, v ktorom sa jazdec a kôň nachádzajú. Vo veľkej miere je výtvarne spracovaný tvar konského tela a to najmä hlavy a následne aplikovaný do strihového riešenia, či už jazdeckých nohavíc alebo textilu pre kone.

Obr. 15: Inšpiračné fotky s farebnou škálou.

6.2 Popis kolekcie

Kolekcia pozostáva z troch dámskych modelov a zo šiestich textilných výrobkoch pre kone. Každá z jazdkyň je celá odetá do jazdeckého odevu prispôsobeného jej činnosti alebo udalosti. Každý jazdecký model úzko naväzuje na textil pre koňa, čiže každá jazdkyňa ma k sebe dokonale zladeného aj koňa.

Pri tvorbe modelov som vychádzala z histórie jazdeckého odievania, z tvarov konského tela a samozrejme z prostredia, v ktorom sa jazdkyňa s koňom pohybuje. Z prostredia a z prírody najviac vyplývajú farebné verzie modelov, ktoré sú zároveň prispôsobené danej udalosti v živote jazdkyne. Modely majú predstavovať možnosti a riešenia v tvorbe jazdeckých odevov, majú byť akýmsi progresom a niečim novým. Samozrejme niektoré musia podliehať predpisom jazdeckých federácií, ale ani to nie je prekážkou k vylepšeniu odevu. Textil pre kone je vyrobený zo špeciálneho materiálu vyrobeného v Českej republike, ktorý je veľmi funkčný a rýchlo odvádza pot, čo je počas a po jazdení veľmi podstatné.

Odpocovacie deky sú vytvorené na základe inšpirácie pochádzajúcej z tvarov konského tela a to v skoku. Návrhy podsedlových diek sú taktiež inšpirované koňom. V tomto prípade ide o tvary, ktoré vychádzajú z koňa, ktorý cvála alebo z jeho hlavy. Podsedlové deky rovnako vyhovujú požiadavkám na funkčnosť podložky pod sedlo. Sú vystužené takým spôsobom, aby boli anatomicky prispôsobené chrbtu koňa a tvaru sedla. Textil je zhotovený z trojrozmerných rašlových úpletov.

6.3 Model oficiálnych jazdeckých akcií

Prvý model je navrhnutý pre oficiálne jazdecké udalosti, ktorý sa zvykne nazývať tiež korektný jazdecký odev. Oficiálnymi jazdeckými akciami sa myslia prevažne parkúrové preteky alebo skúšky základného jazdeckého výcviku jazdca.

Tento model ako jediný musí podliehať pravidlám Medzinárodnej jazdeckej federácie. Pozostáva z troch odevov. Zo saka, nohavíc a košele. Všetky tri kusy odevu sú až na mimoriadne prípady povinným odevom každého jazdca. S farebnosťou odevu jazdca ladí aj textil pre koňa, ktorý pozostáva z dvoch kusov. Jedným je podsedlová dečka, ktorá je neodmysliteľnou súčasťou jazdy na koni a druhým textilom je odpocovacia deka.

Popis saka

Sako je hnedej farby, doplnené nápaditým strihovým riešením, ktoré zvýrazňuje krivky štíhleho ženského tela. Je navrhnuté tak, aby dokonale vyhovovalo potrebám jazdkyne a neobmedzovalo ju v akomkoľvek pohybe.

Technický opis saka

Na predných dieloch saka sa nachádza členenie v tvare písmena Y, ktoré je v spodnej časti ukončené pod dvojvýpustkovým vreckom. Pri prieramku sa nachádza ďalšie členenie, ktoré opticky posúva prieramok k prednému kraju. Na saku sa nachádza fazónový golier. Rukáv je dvojdielny, hlavicový a v spodnej časti, pri lakt'ovom šve má umiestnené tri gombíky. Zadný diel saka je rozdelený stredovým švom a po oboch stranách zadného dielu sa nachádzajú rúzporky, nad ktorými sú umiestnené gombíky. Presne nad zadným stredovým švom je na golieri umiestnená výšivka. Zapínanie je v prednom kraji na dva kovové gombíky. Sako je podšité polyesterovou podšívkou.

Materiálové zloženie: 71% bavlna, 26% polyester, 3% lycra

Materiálové zloženie podšívky: 100% polyester.

Údržba: chemické čistenie.

Popis jazdeckej košeľe

Dámska košeľa je navrhnutá tak, aby zodpovedala pravidlám jazdeckej federácie a bola zároveň v nápaditom ženskom prevedení. Košeľa je lososovej farby s bielym stojáčikom, pod ktorým sú tri výstrihy v tvare slzičiek. Práve tieto výstrihy a tvarovanie košeľe zvýrazňujú ženskosť nositeľky.

Technický opis jazdeckej košeľe

Košeľa je na prednom diele členená do troch častí a preštepovaná. V priekrčníku je našitý stojáčik, od ktorého sú smerom dole na prednom diely zhotovené tri výstrihy v tvare slzičiek. Rukávy sú jednodielne, hlavicové. Na zadnom diely sa nachádza zapínanie v podobe krytého zipsu, ktorý zasahuje až do stojáčika.

Materiálové zloženie: 97% bavlna, 3% lycra.

Údržba: pranie v práčke pri teplote 30°C.

Popis jazdeckých nohavíc

Sú inšpirované tvarom konského tela, konkrétne tvarom konskej hlavy. Ich tvarovanie v krokovej a sedovej časti zodpovedá potrebám jazdca. Aj nohavice podliehajú pravidlám federácie, preto je farebnosť bielo-béžová. Béžová je kroková a sedová časť, ktorá prichádza najčastejšie do kontaktu so sedlom a koňom. Táto časť je z béžovej imitácie brúsenej kože. Nohavice sú obohatené o výšivku na zadnom diely v podobe koňa v skoku s logom značky.

Technický opis nohavíc

Na pravom prednom diely nohavíc je umiestnené dvojvýpustkové vrecko so zipsom. Nohavice sú bez krokového šva a v týchto miestach sa nachádza druhá vrstva materiálu, ktorý prechádza až do sedovej časti smerom hore k pásovému kraju. V páse je umiestnený pásce, ktorý má z vnútornej strany našitú gumu. Na pravom zadnom diele sa nachádza výšivka. Nohavice sú pri bočných švoch preštepované.

Materiálové zloženie: 48% bavlna, 48% polyester, 4% lycra.

Údržba: pranie v práčke pri teplote 40 °C

Popis podsedlovej deky

Deka je navrhnutá tak, aby farebne aj strihovo dopĺňala odevný model pre jazdkyňu. Jej tvarovanie je inšpirované tvarom konskej hlavy. Na niektorých miestach je deka preštepovaná tvarmi, ktoré taktiež vychádzajú z línií konského tela. Deka je vystužená a prispôbena jazde na koní a to tak, aby zodpovedala tvaru, ktorý je vhodný pod sedlo. Je trojfarebná, z materiálov hnedej, béžovej a čiernej farby.

Technický opis podsedlovej deky

Podsedlová deka je zo šiestich dielov, ktoré sú rovnomerne umiestnené na oboch stranách deky. Jednotlivé diely sú vystužené polyuretánovou penou a následne naštepované menšie diely na väčšie. Každý diel je olemovaný polypropylénovým lemovacím prúžkom a preštepovaný. Deka je na štyroch miestach štepovaná podľa navrhnutého tvaru. Celá deka je podšitá a v prednej časti má umiestnený prúžok so suchým zipsom, ktorý slúži k upevneniu deky o strmeňový remeň. Na každej strane sa taktiež nachádza putko, cez ktoré sa pri sedaní koňa prevlieka podbrušník.

Materiálové zloženie: polyamid, polyester.

Údržba: pranie v práčke pri teplote 30°C.

Popis odpocavacej deky

Model deky je navrhnutý tak, aby ladil k odevom a podsedlovej deke. Dotvára celok na oficiálne jazdecké akcie. Návrh vychádza zo siluety koňa a jazdca pri skoku cez prekážku. Tento tvar bol následne zjednodušený a prenesený do členenia deky. Deky je vyrobená zo špeciálneho materiálu, ktorý enormne rýchlo odvádza pot.

Technický opis odpocovacej deky

Deka je zhotovená z trojrozmerného technického úpletu a je členená do niekoľkých častí. Jednotlivé časti sú k sebe zošívané, pričom bol do švov vkladán polypropylénový prúžok čiernej farby. Členiace švy sú preštepované. Obvod celej deky je lemovaný polypropylénovým prúžkom, ktorý je použitý aj na zapínanie v prednej časti a na spojenie pod chvostom koňa. Deka sa zapína na hrudi koňa kovovou karabínou. V zadnej časti v oblasti zadku je deka tvarovaná odševkami, aby zodpovedala tvaru koňa.

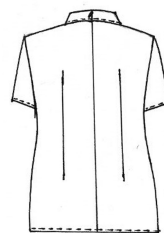
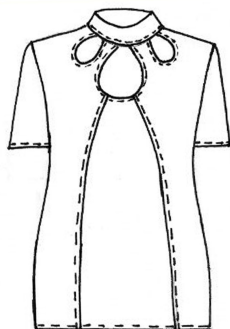
Materiálové zloženie: polyamid, polyester.

Údržba: pranie v práčke pri teplote 30°C.

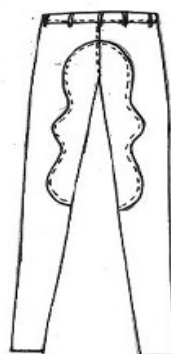
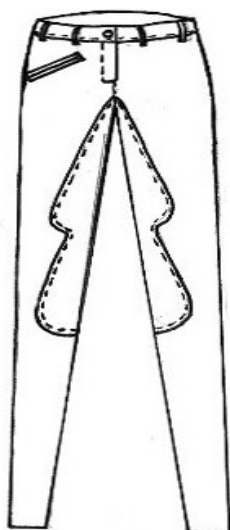
Technické nákresy

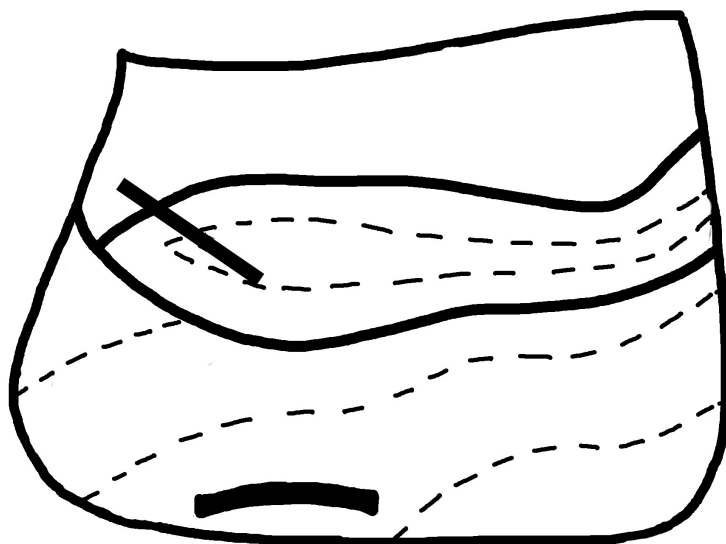
Obr. 16: Technický nákres jazdeckého saka.

Obr. 17: Technický nákres jazdeckej košele.

Obr. 18: Technický nákres jazdeckých nohavic.

Obr. 19: Technický náčrt podsedlovej deky oficiálnej jazdeckej akcie.

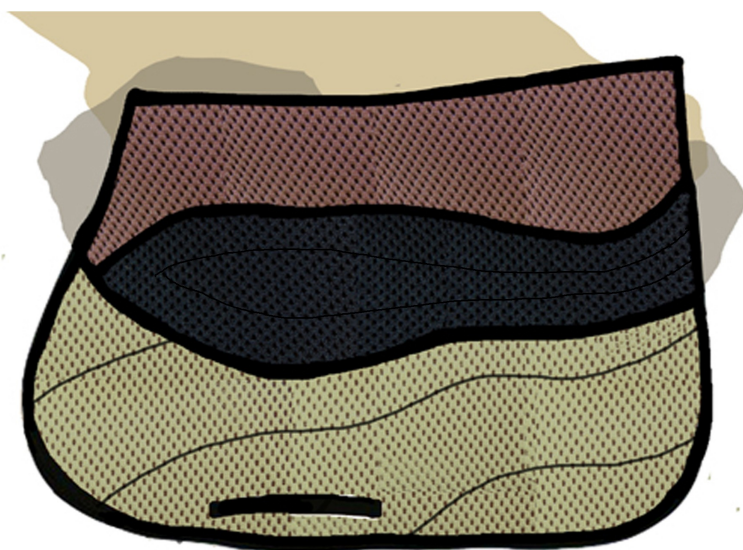
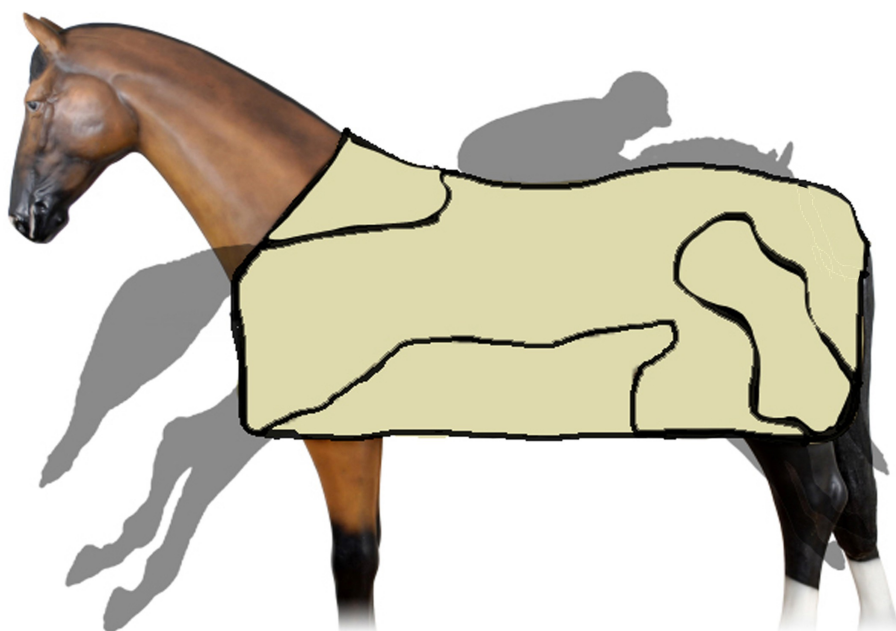

Obr. 20: Technický náčrt odpocovacej deky oficiálnej jazdeckej akcie.

Výtvarné návrhy

Obr. 21: Návrh modelu na oficiálne jazdecké akcie.

Obr. 22: Návrhy odpocovacej a podsedlovej deky na oficiálne jazdecké akcie.

Vzorky materiálov

6.4 Model neoficiálnych jazdeckých akcií

Model je určený na akcie, ktoré jazdec absolvuje niekedy niekoľkokrát ročne, inokedy aj niekoľkokrát mesačne. Odevy určené na tieto príležitosti nepodliehajú pravidlám žiadnych federácií, preto sa dá povedať, že návrhy týchto modelov boli uvoľnenejšie realizované. Tento model pozostáva z jazdeckých nohavíc, saka a košele. Návrhy vychádzajú, podobne ako pri iných modeloch bakalárskej práce, z tvaru pohybujúceho sa konského tela.

Popis saka

Sako je lososovoružovej farby s oblúkovým asymetrickým členením. Bolo navrhnuté tak, aby aj napriek chýbajúcim rázporkom v zadných dieloch nebola jazdkyňa obmedzovaná. Sako má jedno široké šikmo všité vrečko.

Technický opis saka

Na polpredkoch saka sa nachádza asymetrické oblúkové členenie, ktoré vychádza z bočného kraja a smeruje hore k prednému kraju. Na pravom prednom diely saka je umiestnené šikmé dvojvypústkové vrečko. Sako je tvarované princés členením a má šálovitý golier, na ktorom je vzadu umiestnená výšivka. Rukávy sú dvojdielné, hlavicové. Zadný diel saka je členený do štyroch častí, pričom stred chrbta je miestom, kde sa švy stretávajú. Sako je podšité polyesterovou podšívkou.

Materiálové zloženie: 48% bavlna, 48% polyester, 4% lycra.

Materiálové zloženie podšívky: 100% polyester.

Údržba: chemické čistenie.

Popis jazdeckej košele

Košľa je z bielej ľahkej tkaniny, na ktorej sa nachádzajú jemné zvislé pružky béžovej farby. Strihové riešenie je do istej miery inšpirované historickým odevom ženy jazdkyne zo začiatku dvadsiateho storočia. Pod stojáčikom je umiestnená veľká mašľa a výstrih v tvare slzy. Tieto dva prvky dodávajú košeli dokonalú ženskosť.

Technický opis jazdeckej košele

Dámska košľa s krátkymi klinovými rukávami. Košľa je so stojáčikom a je tvarovaná

prsnými odševkami. Pod stojačikom v priekrčníku je výstrih v tvare slzy. Nad týmto výstrihom sa nachádza mašľa, ktorá je všitá do stojačika. Zapínanie na krytý zips sa nachádza na ľavej plecnici.

Materiálové zloženie: 66% bavlna, 29% polyester, 5% lycra

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 40°C.

Popis jazdeckých nohavíc

V prípade nohavíc ide o podobný prípad ako pri predošlom modeli. Pri ich tvorbe inšpirácia vychádzala z tvaru konskej hlavy a tieto tvary sú prenesené do krokovej časti nohavíc. Nohavice sú zelenej farby, v krokovej časti hnedé.

Technický opis nohavíc

Nohavice sú zhotovené bez krokového šva. Na pravom prednom diely je umiestnené vrecko, ktoré je zároveň preštepované. Na ľavom prednom diely pod pásom sa nachádza výšivka. V krokovej časti nohavíc je naštepovaná druhá vrstva materiálu, ktorá smeruje dohora k sedovej časti. Nohavice sú v oblasti bočných krajov preštepované.

Materiálové zloženie: 48% bavlna, 48% polyester, 4% lycra

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 40°C.

Popis podsedlovej deky

Deka je navrhnutá na výnimočne a ojedinelé akcie, ktorými sú prevažne Hubertové jazdy. Farebnosť deky bola určená na základe odevov, preto sa v tomto prípade na deke nachádzajú tri farby, a to zelená, biela a hnedá farba. Tvar deky bol navrhnutý na základe kresebných štúdií konského tela. Niektoré línie sú aplikované do členenia alebo štepovania deky.

Technický opis podsedlovej deky

Deka pozostáva zo šiestich častí, pričom diel zelenej farby pokrýva celú plochu deky. Postupne sú na zelenú vrstvu materiálu štepované ďalšie časti. Každý diel je zvlášť lemovaný polypropylénovým prúžkom a vystužený polyuretánovou penou. Na hnedej a zelenej časti je deka nepravidelne preštepovaná. Deka má v prednej časti našitý prúžok,

ktorý sa upevňuje o strmeňové remene. V spodnej časti je putko, ktoré slúži na prevlečenie podbrušníka. Celá deka je podšitá.

Materiálové zloženie: polyamid, polyester

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 30°C.

Popis odpocovacej deky

Odpocovacia deka je navrhnutá tak, aby bezprostredne ladila tak k odevom ako aj podsedlovej deke. Je zelenej farby, delená líniami do niekoľkých častí. Jednotlivé časti sú delené na základe inšpirácie, ktorá ako v predošlých prípadoch vychádzala z tvaru konského tela. Cez deku je na obidvoch stranách naštepovaný tvar koňa v skoku. Deku je zo špeciálnej priestorovej pleteniny, ktorá odvádza pot enormne rýchlo.

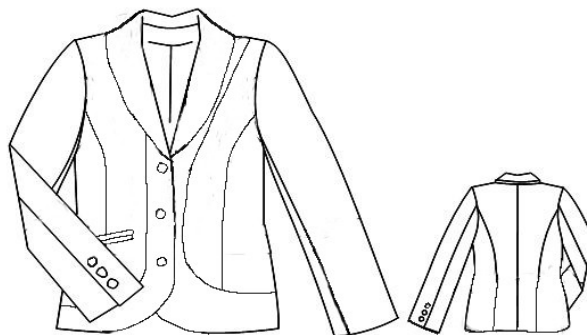
Technický opis odpocovacej deky

Deka sa skladá z desiatich častí. Na každej strane deky ich je päť. Do švov medzi jednotlivé diely je všitý čierny prúžok, ktorý je aj preštepovaný. Celá odpocovacia deka je olemovaná a zapína sa vpredu na prsiach koňa kovovou karabínou. V zadnej časti je našitý prúžok asi pol metrovej dĺžky, ktorý sa umiestňuje pod chvost koňa a dva odševky.

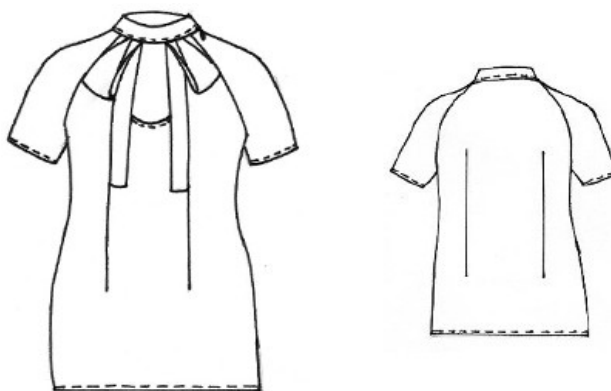
Materiálové zloženie: polyamid, polyester

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 30°C.

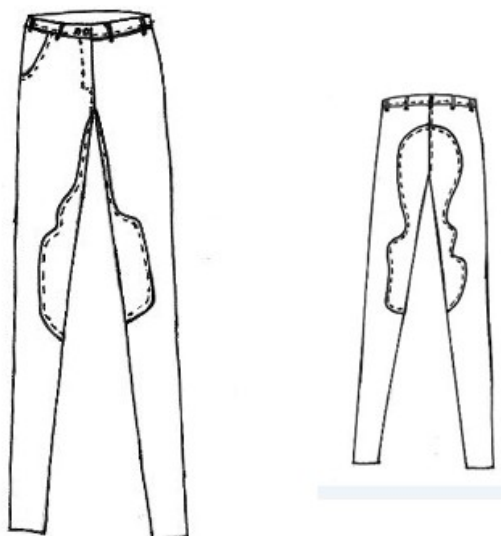
Technické nákresy

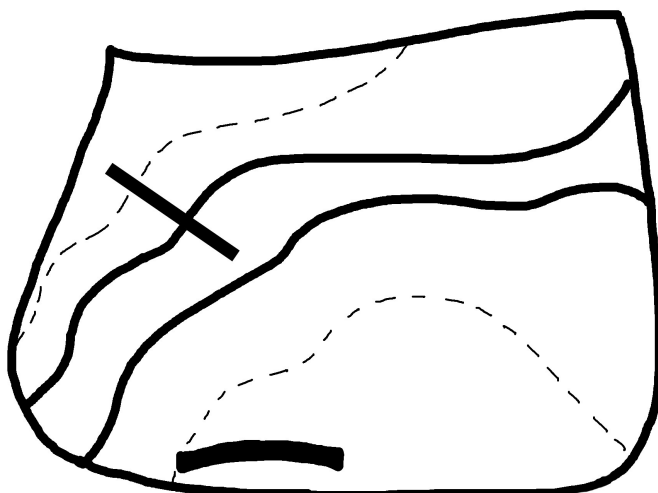
Obr. 23: Technický nákres jazdeckého saka na neoficiálne jazdecké akcie.

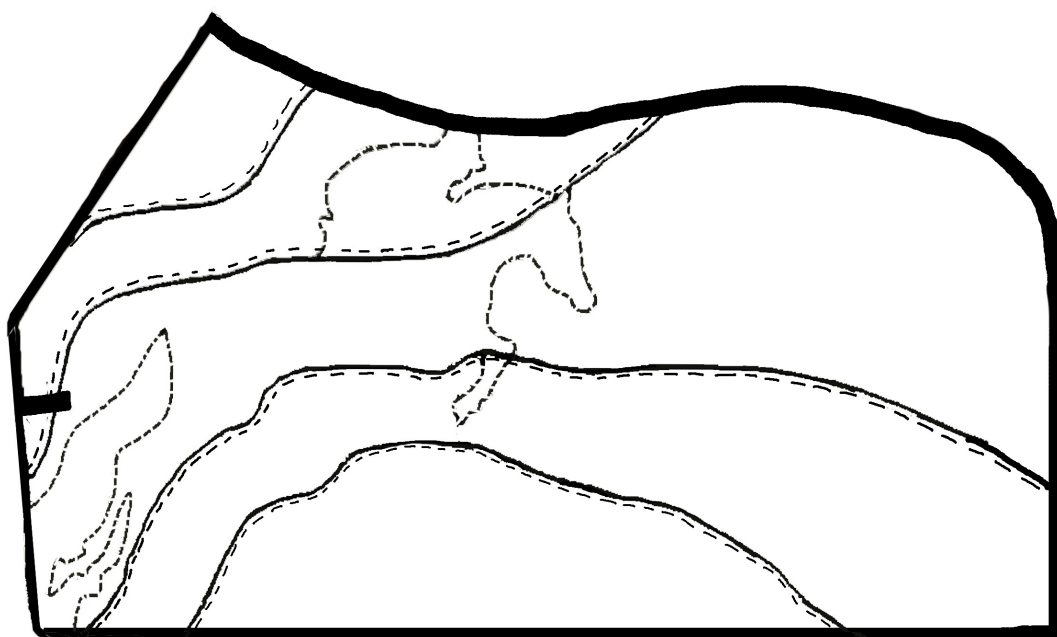
Obr. 24: Technický nákres jazdeckej košele na neoficiálne jazdecké akcie.

Obr. 25: Technický nákres jazdeckých nohavíc na neoficiálne jazdecké akcie.

Obr. 26: Technický náčrt podsedlovej deky na neoficiálne jazdecké akcie.

Obr. 27: Technický náčrt odpocovacej deky na neoficiálne jazdecké akcie.

Výtvarné návrhy

Obr. 28: Návrh modelu na neoficiálne jazdecké akcie.

Obr. 29: Návrh odpocovacej a podsedlovej deky na neoficiálne jazdecké akcie.

Vzorky materiálov

6.5 Model určený na tréning

Tento model je najmenej náročný a skladá sa iba z dvoch kusov odevu. Jedným z nich je bavlnené tričko a tým druhým jazdecké nohavice. Pri oboch som sa nechala inšpirovať tvarom konskej hlavy a z toho aj vyplynulo strihové riešenie či už nohavíc alebo trička. Tričko aj nohavice sú navrhnuté tak, aby zodpovedali potrebám jazdkyne a boli dokonale funkčné. Druhou časťou tohto kompletu určeného na tréningové jazdenie je textil pre kone. Ten pozostáva z dvoch kusov, a to podsedlovej deky a odpocovacej deky. Obidva výrobky dokonale ladia k odevom a tvoria celok.

Popis trička

Tričko určené na tréning ma žltú farbu, príbuznú tej, ktorá sa nachádza na podsedlovej deke. Strihové tvarovanie trička je situované na prednom diely a skladá sa z troch dielov. Riešenie strihu bolo inšpirované tvarom konskej hlavy a následne zjednodušené.

Technický opis trička

Predný diel trička sa skladá z troch častí, zadný diel je jednoduchý hladký. Tričko je vyrobené z pleteniny a má krátke hlavicové rukávy. Výstrih trička je lodičkový.

Materiálové zloženie: 98% bavlna, 2% elastan

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 40°C

Popis jazdeckých nohavíc

Nohavice sú tmavomodrej farby, v sedovej a krokovej časti sú šedé. Tvarové riešenie je odvodené od tvaroslovia hlavy koňa. Nohavice sú navrhnuté tak, aby ich tvar či vrecká boli funkčnou súčasťou celku modelu.

Technický opis jazdeckých nohavíc

Nohavice sú na predných dieloch delené do dvoch častí. Členiací šev je vo vzdialenosti desiatich centimetrov od bočného šva. Tento šev je zároveň preštepovaný. Na predných dieloch sa nachádzajú i vrecká. V pásovom okraji na pásci sú našité putká. Kroková a sedová časť je spevnená druhou vrstvou materiálu, ktorá zasahuje aj do zadného dielu a je taktiež preštepovaná. Na zadnom diely a to na ľavej strane je vytvorené falošné dvojvypústkové vrecko. Tesne nad týmto vreckom je umiestnená výšivka s logom.

Materiálové zloženie: 95% bavlna, 5% elastan

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 40°C

Popis podsedlovej deky

Deka je vytvorená z funkčného materiálu, ktorého farebnosť bola zvolená na základe materiálov použitých pri výrobe odevov. Deka je dostatočne vystužená polyuretánovou penou, aby koňa v žiadnom prípade neodrela. Podsedlová deka sa skladá z kombinácie troch farieb, a to modrej, šedej a žltej. Tvar bol navrhnutý na základe kresebných štúdií koňa v cvale.

Technický opis podsedlovej deky

Skladá sa zo šiestich častí, na každej strane sú umiestnené tri. Jednotlivé diely sú podľa veľkosti postupne lemované a našívané na seba. Celá deka je podšitá a lemovaná polypropylénovým čiernym prúžkom. V na každej strane deky sa v spodnej časti nachádza putko, cez ktorý sa prevlieka podbrušník koňa. Taktiež v prednej časti deky a zároveň na každej strane je prišitý prúžok so suchým zipsom, ktorý sa upevňuje o strmeňové remene.

Materiálové zloženie: polyamid, polyester.

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 30°C.

Popis odpocovacej deky

Deka je vyrobená z funkčného syntetického materiálu, ktorý veľmi dôkladne odvádza pot z tela koňa. Materiál použitý na výrobu deky je šedej farby a ladí jednak k odevu jazdca či k podsedlovej deke. Odpocovacia deka dopĺňa komplet určený na tréning. Strihové tvarovanie je inšpirované koňom samotným v polohe skoku nad prekážkou. Tvar kôňa, ktorý je použitý na deke sa nachádza aj na výšivke s logom.

Technický opis odpocovacej deky

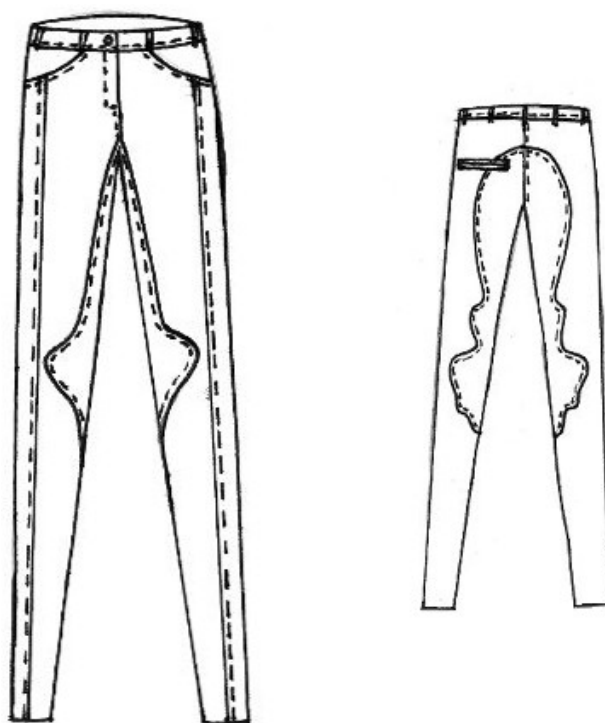
Deka sa skladá z osemnástich častí. Na každej strane deky ich je deväť. Do švov medzi jednotlivé diely je všitý čierny prúžok, ktorý je aj preštepovaný. Celá odpocovacia deka je olemovaná a zapína sa vpredu na prsiach koňa kovovou karabínou. V zadnej časti je našitý prúžok asi pol metrovej dĺžky, ktorý sa umiestňuje pod chvost koňa a dva

odševky.

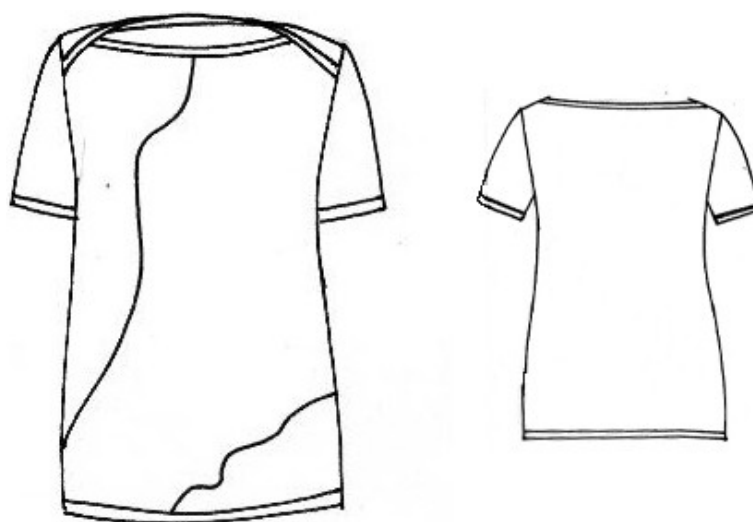
Materiálové zloženie: polyamid, polyester

Údržba: Pranie v práčke pri teplote 30°C

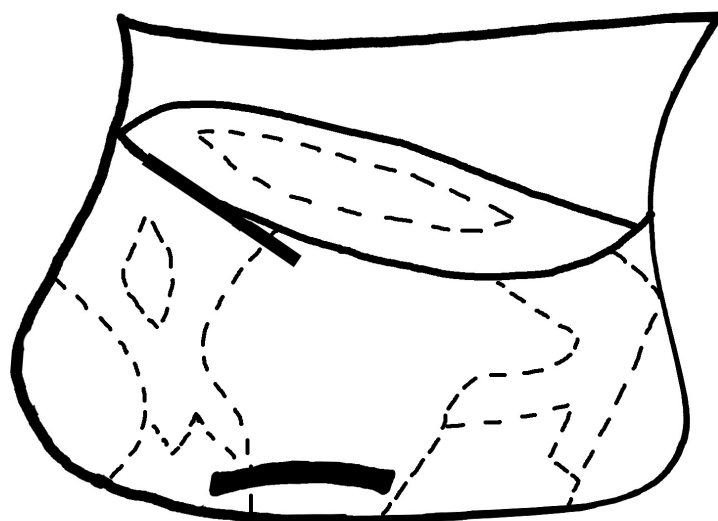
Technické nákresy

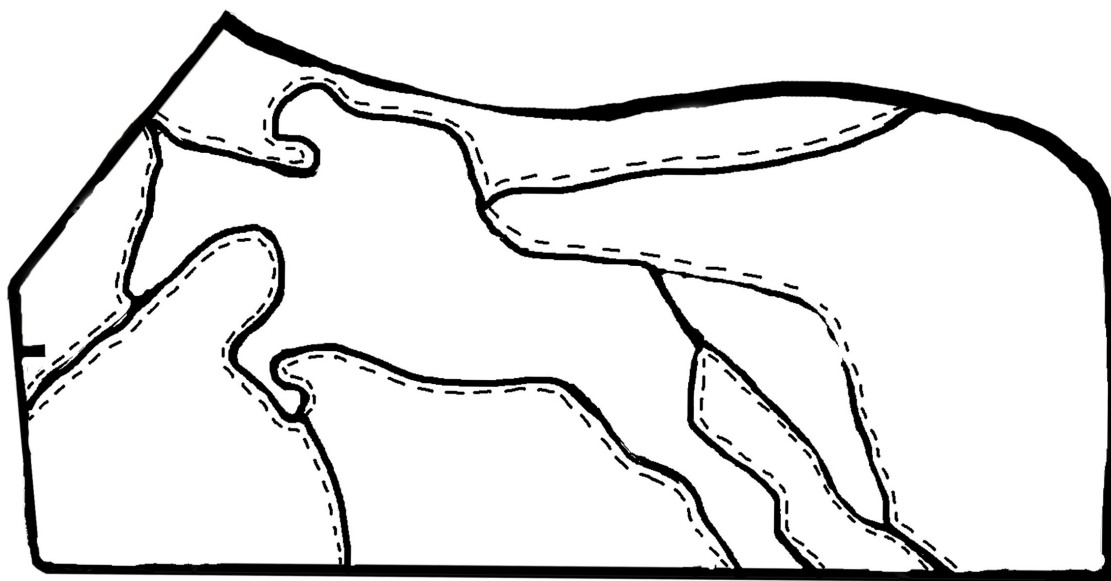
Obr. 30: Technický nákres jazdeckých nohavíc na tréning.

Obr. 31: Technický nákres jazdeckého trička na tréning.

Obr. 32: Technický nákres podsedlovej deky na tréning.

Obr. 33: Technický nákres odpocovacej deky na tréning.

Výtvarné návrhy

Obr. 34: Návrh modelu na trénink.

Obr. 35: Návrh odpocovacej a podsedlovej deke na tréning.

Vzorky materiálov

Záver

Cieľom tejto práce je poukázať na určité spôsoby inovácie, prevedenia odevov a textilu v parkúrovom jazdectve. Počas štúdií a riešenia problematiky vyšlo najavo, že súčasným výrobcom chýba odvaha vyjsť na svet s niečím nadpriemerným. Táto konzervatívnosť sa vyskytuje v takom veľkom množstve, až je to neprirodzené. Tejto problematike sa v širšom ponímaní doposiaľ v Čechách a na Slovensku nikto nevenoval, čo je v celku škoda. Bakalárska práca bola vytvorená s cieľom zasiahnuť do tejto problematiky a vytvoriť niečo nové, vo svete koní doteraz nevídané. Jej úlohou je vnieść do sveta ušľachtilého jazdeckého športu inováciu v odevoch a textile. Bude zadosťučinením, ak sa touto prácou podarí aspoň v malej miere posunúť „hranicu“.

Zoznam použitej literatúry

- [1] SANDHYARANI, Ningthoujam. History of Horseback Riding [online]. 2011 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.buzzle.com/articles/history-of-horseback-riding.html>
- [2] CLEGG, Lis a HARRIS, Moira C. Jazdectvo. Bratislava: Slovart, 2007. ISBN 978-80-8085-004-3. str.21
- [3] CLEGG, Lis a HARRIS, Moira C. Jazdectvo. Bratislava: Slovart, 2007. ISBN 978-80-8085-004-3. str.22
- [4] CLEGG, Lis a HARRIS, Moira C. Jazdectvo. Bratislava: Slovart, 2007. ISBN 978-80-8085-004-3. str.23
- [5] SLOVENSKÁ JAZDECKÁ FEDERÁCIA. Jazdectvo [online]. 2011 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.jazdectvo.sk/mjf.php>
- [6] Móda. Dějiny odívání 18., 19. a 20. století. Ze sbírek ústavu odívání v Kjótu. Praha, Slovart, 2003. ISBN 3-8228-2624-3. str.171
- [7] SIDE SADDLE LADY. Side Saddle Lady Museum, history of riding habits [online]. 2009 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://users.tinyworld.co.uk/sidesaddlady/Museum%20-%20riding%20habits.html>
- [8] Móda. Dějiny odívání 18., 19. a 20. století. Ze sbírek ústavu odívání v Kjótu. Praha, Slovart, 2003. ISBN 3-8228-2624-3. str.172
- [9] VICTORIA'S PAST. The Lady Rider [online]. [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.victoriaspast.com/Ladyrider/ladyrider.htm>
- [10] WESTON THOMAS, Pauline. Redingote History Timeline Chart [online]. 2012 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: http://www.fashion-era.com/Coats_history/ridingote_history_pictures_2.htm
- [11] SLOVENSKÁ JAZDECKÁ FEDERÁCIA. Slovenská jazdecká federácia [online]. 2012 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: http://sjf.sk/info_pravidla.php
- [12] KENTAUR. KENTAUR - O firmě [online]. 2012 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.kentaur.cz/index.php?>

option=com_content&view=article&id=11&Itemid=1&lang=cs

[13] MANMAT. Manmat - O firmě [online]. 2012 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.stajbobruvka.cz/index.php/manmat.html>

[14] HKM SPORTS EQUIPMENT GMBH. HKM Sports Equipment GmbH - about us [online]. 2012 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.hkm-sportsequipment.eu/avant.cms/content/artikel.php?id=207>

[15] TATTINI. Tattini - about [online]. 2012 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.tattini.no/about/>

[16] EQUILINE. Company [online]. 2012 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: http://www.equiline.it/?sez_alias=company

Zoznam obrázkov

Obr. 1: parkúrová jazdkyňa. Prevzaté z rodinného archívu.....	12
Obr. 2: drezúrna jazdkyňa. Prevzaté z www.jodders.co.uk	12
Obr. 3: westernoví jazdci. Prevzaté z www.westernove-jazdenie.estranky.cz	13
Obr. 4: jazdecký odev (1770-1775). Prevzaté z www.historicalfashion.tumblr.com	16
Obr. 5: jazdecký odev (1901). Prevzaté z www.ancientfaces.com	16
Obr. 6: podsedlová deka značky Kentaur. Prevzaté z www.kentaur.cz	21
Obr. 7: podsedlová deka Manmat. Prevzaté z www.manmat.cz	22
Obr. 8: detail materiálu firmy Manmat. Prevzaté z www.manmat.cz	22
Obr. 9: sako značky HKM. Prevzaté z www.hkm-sportsequipment.eu	23
Obr. 10: odpocovacia deka značky HKM. Prevzaté z www.hkm-sportsequipment.eu	23
Obr. 11: podsedlová deka Tattini. Prevzaté z www.vsmh-obrazky.blog.cz	23
Obr. 12: jazdecké nohavice Tattini. Prevzaté z www.showjumper.blogg.se	23
Obr. 13: Jazdecké odevy značky Equiline. Prevzaté z www.equiline.it	24
Obr. 14: Podsedlová deka značky Equiline. Prevzaté z www.equiline.it	24
Obr. 15: Inšpiračné fotky s farebnou škálou.....	25
Obr. 16: Technický nákras jazdeckého saka.....	30
Obr. 17: Technický nákras jazdeckej košele.....	30
Obr. 18: Technický nákras jazdeckých nohavíc.....	30
Obr. 19: Technický nákras podsedlovej deky oficiálne jazdecké akcie.....	31
Obr. 20: Technický nákras odpocovacej deky oficiálne jazdecké akcie.....	31
Obr. 21: Návrh modelu na oficiálne jazdecké akcie.....	32
Obr. 22: Návrhy odpocovacej a podsedlovej deky na oficiálne jazdecké akcie.....	33
Obr. 23: Technický nákras jazdeckého saka na neoficiálne jazdecké akcie.....	38
Obr. 24: Technický nákras jazdeckej košele na neoficiálne jazdecké akcie.....	38
Obr. 25: Technický nákras jazdeckých nohavíc na neoficiálne jazdecké akcie.....	38
Obr. 26: Technický nákras podsedlovej deky na neoficiálne jazdecké akcie.....	39
Obr. 27: Technický nákras odpocovacej deky na neoficiálne jazdecké akcie.....	39
Obr. 28: Návrh modelu na neoficiálne jazdecké akcie.....	40
Obr. 29: Návrh odpocovacej a podsedlovej deky na neoficiálne jazdecké akcie.....	41
Obr. 30: Technický nákras jazdeckých nohavíc na tréning.....	46
Obr. 31: Technický nákras jazdeckého trička na tréning.....	46
Obr. 32: Technický nákras podsedlovej deky na tréning.....	47
Obr. 33: Technický nákras odpocovacej deky na tréning.....	47
Obr. 34: Návrh modelu na tréning.....	48
Obr. 35: Návrh odpocovacej a podsedlovej deky na tréning.....	49

Fotodokumentácia

